

Vraag nr. 136
van 23 februari 2001
van de heer JACQUES DEVOLDER

Liberalisering energiemarkt – Sociale correcties

De liberalisering van de energiemarkt is ingezet en over niet meer zo lange tijd zal iedere consument vrij zijn energieleverancier kunnen kiezen. Normalerweise moet dat de gebruiker goed en vooral ook goedkoper uitkomen.

Niettemin zou het naïef zijn te denken dat met lagere energiefacturen het probleem van de wanbetaling uit de wereld zal worden geholpen. Momenteel is het zo dat consumenten met betalingsproblemen zich kunnen richten tot het klantenbureau van de energieleverancier of tot het OCMW van de gemeente, dat eventueel helpt bij het opstellen van een afbetalingsplan. In sommige gevallen probeert men ook de problemen op te lossen door het plaatsen van een vermogensbegrenzer.

Heeft de minister vice-president al de nodige maatregelen genomen of gepland om straks in de geliberaliseerde energiemarkt eveneens in uitwegen te voorzien die wanbetalers toelaten een billijke regeling te treffen met de particuliere energieleverancier van hun keuze ?

Of riskeren de wanbetalers daarentegen bij de minste moeilijkheden een deurwaarder of incassobureau op bezoek te krijgen ?

Antwoord

Om te vermijden dat de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt ten koste zou gaan van sociale en ecologische doelstellingen, werd in artikel 19 van het decreet van 17 juli 2000 houdende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, kortweg het Elektriciteitsdecreet, bepaald dat de Vlaamse regering aan de netbeheerders en aan de houders van een leveringsvergunning openbare dienstverplichtingen kan opleggen.

Deze openbare verplichtingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld :

1. universele dienstverlening : investeringen in het distributienet, aansluitingen op het net, levering van een minimale hoeveelheid elektriciteit en allerlei sociale maatregelen ;
2. bescherming van het leefmilieu : acties ter bevordering van rationeel energiegebruik ;

3. veiligheid en continuïteit van de voorziening.

Eén van de maatregelen die momenteel wordt uitgewerkt als sociale openbaredienstverplichting in een uitvoeringsbesluit bij het Elektriciteitsdecreet, is het recht op de minimale levering van een hoeveelheid elektriciteit en daaraan gekoppeld de procedure die zal worden gevolgd bij wanbetaling.

Omdat het decreet van 20 december 1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water nog een aantal onvolkomenheden vertoont voor huishoudelijke klanten met betalingsmoeilijkheden, zal aan de netbeheerders de verplichting worden opgelegd om bij dergelijke afnemers gratis een budgetmeter inclusief vermogensbegrenzer te installeren. Een budgetmeter biedt het voordeel dat de klant bij voldoende krediet over zijn volledig elektrisch vermogen kan beschikken. Bovendien blijft de continuïteit van de levering gewaarborgd, aangezien de gebruiker terugvalt op de minimumlevering van elektriciteit zodra zijn krediet uitgeput is. Bijkomende voordelen zijn dat de gebruikers worden gesensibiliseerd inzake budgetbeheer en rationeel energiegebruik en dat de aflossing van eventuele schulden kan worden geïntegreerd.

Tevens zullen de leveranciers worden verplicht om in geval van betalingsmoeilijkheden elektriciteit te blijven leveren aan personen die in armoede leven, behalve in geval van fraude of bedreiging van de veiligheid.

In het uitvoeringsbesluit zal eveneens de procedure bij wanbetaling worden vastgelegd. Aan de klant met betalingsmoeilijkheden zal in eerste instantie nog steeds de mogelijkheid worden geboden om een afbetalingsplan op te stellen via het OCMW, een erkende instelling voor schuldbemiddeling of zijn leverancier. Als de gebruiker echter binnen een vooropgestelde termijn geen actie onderneemt om zijn schulden af te lossen, zal de netbeheerder op vraag van de leverancier overgaan tot het plaatsen van een budgetmeter met vermogensbegrenzer.

Een tweede sociale correctie die in het kader van de openbaredienstverplichtingen wordt doorgevoerd, betreft de gratis toekenning van een hoeveelheid elektriciteit afhankelijk van de gezinssamenstelling. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit werd reeds principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering. Dit betekent dat in alle omstandigheden een basisverlening van elektriciteit gewaarborgd is. Deze hoeveelheid is gelijk aan 100kWh per gezinslid (*kWh : kilowattuur – red.*).

Voor gezinnen met een laag elektriciteitsverbruik, dit zijn meestal gezinnen met een laag inkomen waarbij de kans op betalingsmoeilijkheden toeneemt, is het voordeel van de gratis hoeveelheid elektriciteit bovendien relatief groter.